

HARR

- SVERIGES SYDLIGASTE BESTÅND

Initiativet Besöksmål Vätterbäckar syftar till att lyfta fram Vätterbäckarna och de värden som man kan få uppleva om man besöker dem. Särskilt fokus ligger på att informera om de omfattande fiskevårdsåtgärder som genomförts. Vid åtgärderna kan man på skyltar läsa om vad som gjorts och om eventuella kulturminnen på platsen.

ÖVRIGA INFOBLAD I DENNA SERIE

DE UNIKA VÄTTERBÄCKARNA
- väl värda ett besök

ÖRING
- en värdefull art för Vättern

FLODPÄRLMUSSLA
- hotad och mytospunnen

FLODNEJONÖGA
- ett uråldrigt och märkligt djur

TABERGSÅN
- en del av Besöksmål Vätterbäckar

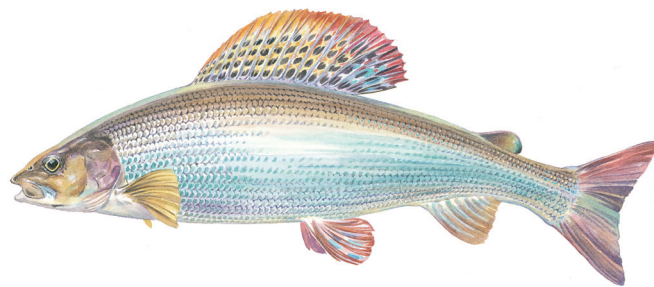
HÖKESÅN
- en del av Besöksmål Vätterbäckar

FLER INFOBLAD I DENNA SERIE KOMMER ATT PRODUCERAS LÖPANDE. EXEMPELVIS HJOÅN, HJÄLLÖBÄCKEN OCH SJÖRYDSBÄCKEN, KNIPÅN OCH DUNKEHALLAÅN.

Besöksmål Vätterbäckar startade som ett projekt mellan Länsstyrelsen i Jönköpings län, Jönköpings läns Museum, Jönköpings Habo och Hjo kommuner, Hökensås sportfiske, Svenska naturskyddsföreningen i Habo, Tabergsåns- och Hjoåns fiskevårdsområdesföreningar samt Bankeryd och Habo sportfiskeklubbar.

Harren är en laxfisk som trivs såväl i sjöar som i strömmande vatten. Den är lätt att känna igen på den stora vackra ryggen och kallas av brittiska flugfiskare ofta för The Lady of the Stream (strömmens dam) på grund av sin elegans och slanka kroppsform.

Vätterharr. Illustration: Thommy Gustavsson

Harrens vetenskapliga namn härrör från ett annat av artens kännetecken, nämligen en svag doft av timjan (Thymus på latin). Harren är en mycket uppskattad fisk bland flugfiskare eftersom den under hela sin levnad är en utpräglad insektsätare. Harren växer långsamt och en fisk som väger 1 kilo är ofta cirka 7 år gammal.

Som vuxen kan harren i vissa vatten nå vikter kring 3 kilo, men i Vättern blir den sällan större än 1,5 kg. De flesta harrar som fångas i Vättern väger mellan 2 och 5 hg. Det svenska sportfiskerekordet lyder på 2,85 kg, men en harr på 1 kg betraktas vanligen som en troféfisk.

UTBREDNING OCH REPRODUKTION

Harren är en kallvattenkrävande art och vanligt förekommande i Norrlands inland. Vättern hyser det sydligaste naturligt reproducerande beståndet av harr i Sverige, vilket beror

på sjöns kalla och syrerika vatten. Harren återfinns utmed hela Vätterns strandzon, undantaget den norra skärgården.

Harrleken är ett fascinerande skådespel som vanligen äger rum under maj månad. Leken sker i vissa Vätterbäckar (se karta på motstående sida) och på en del platser ute i sjön. Under leken uppsöker harren lekplatser på grunt vatten med grus- och stenbottnar.

Hanen är under denna tid starkt revirhävdande och försvarar sitt revir mot inkräktare. Först när en hona visar sig parningsvillig accepteras hon inom reviret. Med sin stora ryggena pressar hanen honan mot botten och vibrerar kraftigt för att stimulera henne att släppa rommen som han befruktar med sin mjölke.

Efter parningen jagar hanen bort honan för att söka sig en ny partner. Honorna parar sig i sin tur med fler än en hane. Romkornen läggs på bottengruset och kläcks redan efter några veckor. Efter kläckningen tillbringar ynglen endast någon vecka i vattendragen innan de simmar ut i Vättern.

STATUS

Harrbeståndet i Vättern har minskat under senare år. Orsaken är inte klarlagd, men det pågår studier för att ta reda på vad detta beror på. Med anledning av beståndets tillbakagång uppmannas till eftertanke vid fiske efter harr och att man inte behåller mer än en och annan matfisk.

FISKEREGLER OCH FREDNINGS-OMRÅDEN

All harr under 35 centimeter ska släppas tillbaka. I harrens lekbäckar samt i dessa bäckars mynningsområden råder fiskeförbud mellan 15 april och 30 maj. Mer information om gällande fiskeregler finns på Vätternvårdsförbundets hemsida, www.vattern.org.

Information hämtad från:
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Harr>
www.rackelhanen.se/swe/1198.htm
www.kalixalv.se/visaartikel.aspx?aid=5

Lekbäckar för harr

- Ej lek
- Lek
- Sjöar
- Tätorter

